

12 RELIGIJŲ DIALOGO VIETOS LYGIU PRINCIPŲ

The Congress

Le Congrès

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

VIETOS RELIGINĖS SITUACIJOS IŠMANYMĄ IR SUVOKIMĄ

01 Vietos valdžios institucijos yra raginamos suvokti didėjančią religijos vaidmenį **formuojant individualią bei kolektyvinę tapatybę**, bei jos įtaką socializacijai ir socialinio konteksto formavimui bei daugelio piliečių pasaulėžiūrai. Religija yra įsitikinimų sistemos išraiška bei rezultatas, kuri yra perduodama iš kartos į kartą bei ištikimybė tradicijai. Ji padeda formuoti žmonių mąstymą bei įdiegia vertybes ir elgesio taisykles.

02 Šios valdžios institucijos turi gerai **žinoti**, koks yra vietos religinių grupių santykinis dydis ir kokia jų sudėtis. Jie turi suvokti, kad per jų mokymą bei siūlomas paslaugas, vietos religinių organizacijų veiklą visuomenė įgyja realią naudą. Jie savo nariams siūlo prasmės ir pagalbos jausmą kuriant socialinius santykius ir todėl yra

visaverčiai vietos bendruomenės dalyviai. Būtų naudinga, jei etninių ir/ arba religinių mažumų vieta ir vaidmuo būtų suvokiami taip pat kaip ir latentinė **daugumos** galia, kuri bendraja prasme turi beveik vietos galios svėrų monopolį. Toks požiūris padės mažumoms nebūti pastūmėtoms prieš savo valią į gynybinę poziciją. Ypatingas dėmesys turi būti skiriamas šeimos vaidmeniui, ypač motinų, kurios padeda perteikti savo kultūrinės vertybes kitoms kartoms siekiant visuomenės atvirumo.

03 Religinės organizacijos turėtų būti vertinamos ne kaip homogeniški subjektai, tačiau kaip organizacijos, kurios pačios kartais tampa **prieštaraujančių požiūrių** objektais. Vietos valdžios institucijų vaidmuo lemiant, kurie pašnekovai dalyvaus dialoge bei gebėjimas įtakoti savo bendruomenę yra labai svarbus šiuo metu bei taip pat bus svarbūs ir ateityje.

SUPRATIMO SKATINIMĄ TARP DIALOGO DALYVIŲ

04 Vietos valdžios institucijos turi prisidėti prie **kitų kultūrų pažinimo proceso**, stebėdamos kultūrinius panašumus ir skirtumus, suprasdamos tuos, kurių požiūris ir praktika yra kitokia ir skiriasi nuo vietos papročių ir praktikos, bei skleisdamos ir dalindamosi tokia informacija. Vietos valdžios institucijos tą gali daryti skatindamos įvairaus pobūdžio religinį mokymą, siekdamos plėtoti kultūrinę žinias, o ne religinę praktiką. Toks švietimas tiek mokyklose, tiek ir per pilietinius religinius studijų centrus taps pagrindiniu veiksmu skatinančiu didesnę atvirumą bei žinių ieškojimą. Atvirumas kitų atžvilgiu gali pažadinti savo tikėjimo ar asmeninių bei socialinių vertybių geresnio suvokimo troškimą, tokiu būdu per didesnę kultūros suvokimą mažindamas radikalizacijos riziką. Šis veiksmas paskatins sukurti lygybės tarp vyrų ir moterų sąlygas bei užtikrins jų įgyvendinimą.

05 Vietos valdžios institucijos turi išvelgti **palankias progas** abipusių žinių gilinimui bei asmeniniams kontaktams ir mažinti nepasitikėjimą ar netgi baimą. Tikslas turėtų būti nuolatinė pažanga nuo neišmanymo žinojimo link bei nuo žinojimo pasitikėjimo link. Susijusi veikla gali apimti apsilankymą įvairiose maldos vietose ar metiniame įvairių kultūrų ar religijų forume. Tai gali vykti kartu su kultūrų ar religinių santykių taryba, kuri taptų daugiašalių požiūrių pasikeitimo centru.

PARTNERYSČIŲ STEIGIMĄ

06 Vietos valdžios institucijos yra **arčiausiai** žmonių ir tai, kad jos aktyvai dirba vietos lygiu, žino problemas bei jų gebėjimas naujoviškai veikti suteikia joms vadovaujantį bei visiškai **teisėtą** vaidmenį religinėje veikloje. Jų diskusijos ir veikla turi vykti siekiant atvirumo, inovacijų ir eksperimento.

07 Vietos valdžios institucijų vaidmuo skatinant dialogą bei steigiant partnerystes bus daug veiksmingesnis ir svaresnis laikui bėgant, jei bus laikomasi **tam tikrų sąlygų nuo pat pradžių**:

- ▶ pagarba teisėtumui;
- ▶ lygybės tarp moterų ir vyrų skatinimas;
- ▶ religinis neutralumas ir ne diskriminacija;
- ▶ skaidrumas bet kokioje veikloje.

08 Vietos valdžios institucijos neturėtų tiesiogiai įsitraukti į religinį dialogą. Subsidiarumo ir religinio savarankiškumo principai reiškia, kad neturėtų būti vykdomas oficialus rėmimas bei tokio dialogo organizavimas. Oficiali pozicija turėtų remtis **neabejingumo ir nesikišimo principais**. Vietos valdžios institucijų vaidmuo yra labai svarbus siekiant gerinti, tarpininkauti ir, jei reikia, reglamentuoti remiantis aiškiai apibrėžtais ir suderintais tikslais. Toks požiūris, t.y. apgalvotas neutralumas reiškia, kad religinis dialogas remiasi suvokimu, o ne tikėjimu, žiniomis, bet ne įsitikinimais.

09 Pabrėždamos pripažinimo ir pasitikėjimo svarbą, vietos valdžios institucijos gali užtikrinti, kad religijos būtų suvokiamos, ne kaip problema, bet kaip **ištekliai**, skatindamos teigiamą požiūrį demokratinio pliuralizmo valdymui. Jų veikla turi siekti dviejų tikslų: **nuoseklesnės organizacinės struktūros** vietos religijų išpažinimui ir **socialinės sanglaudos** stiprinimo. Institucijos ir su dialogu susiję partneriai neturėtų peržengti savo kompetencijų ribų ir suvokti dialogą kaip bendrą skatinamą vertybę.

10 Tokia veikla kaip maldos vietų statyba ar valdymas turėtų skatinti pusiausvyrą ir harmoniją bei didinti atvirumą, o ne getų kūrimą. Tai reiškia, kad **religijų požiūris** turi ilgainiui pakeisti skirtingų religijų požiūrį. Vietos valdžios institucijų veikla turi skatinti bendrą tikėjimą dievu, kuris turi daug veidų.

11 Vietos valdžios institucijų rūpestis dėl religinės įvairovės ir religinio dialogo turi atsispindėti konkrečiai vietos socialinės, švietimo, sporto, miestų planavimo, kultūros politikos srityse bei jų santykiuose su vietos asociacijomis, tokiu būdu suteikiant **universalią dimensiją**, kuri paveiks ir informuos visas veiklas, o ne taps atskira sritimi. Jei visi suinteresuotieji nori išklaudyti vienas kitą, bus įmanoma pasiekti to, ką kanadiečiai vadina „**sudaryti tinkamas sąlygas**“, o tai reiškia sudaryti religijoms kiek įmanoma geresnes sąlygas reikšti savo religinius įsitikinimus, jei tai nepažeidžia kitų pagrindinių teisių.

VERTINIMĄ

12 Konsultuodamosi su vietos religinėmis organizacijomis vietos valdžios institucijos turi iš anksto nustatyti, **kokius kriterijus ir rodiklius** jos naudos vertindamos savo kultūrų ir religijų dialogo veiksmingumą. Tai gali būti jų žinių gilinimas bei religijų mainų tinklo kūrimas ar mokymo ir informacinių centrų steigimas. Jos taip pat turi bendrauti su kitų vietos valdžios institucijų atstovais bei lyginti savo darbą tam, kad galėtų formuoti savo konkretų požiūrį.

Vietos ir regionų valdžios institucijų kongresui dialogo tarp religijų ir kultūrų skatinimas yra labai svarbus įvairių grupių, sudarančių mūsų bendruomenės, dialogo elementas.

Tai yra veiksminga priemonė kovojant su netolerancija ir radikalizmu bei «gyvenimo kartu», remiantis abipuse pagarba, stiprinimas.

Kongresas pradėjo savo darbą šia tema dvejose konferencijos, kurios buvo surengtos 2006 m. ir 2010 m. Montčanine, Prancūzijoje. Šių renginių metu vietos vyriausybės atstovai, akademinės bendruomenės nariai, tarptautinės bendruomenės ir religiniai lyderiai dalyvavo diskusijose, kuriose buvo aptariamas vietos valdžios institucijų vaidmuo dialoge tarp religijų, ypač keitimasis gerąja praktika, sekuliarizmo principai, religinis švietimas, religinių lyderių mokymas bei garbinimo vietų finansavimas. Šie 12 principų papildo Europos Tarybos Baltojoje knygoje, kuri buvo patvirtinta 2008 metais, pateiktas mintis dėl dialogo tarp kultūrų «Gyvenimas kartu oriai lygybėje».

www.coe.int/congress-intercultural
congress.intercultural@coe.int

Išleista: 2016 m. kovo mėn

LIT

www.coe.int

Europos Taryba yra Europos pagrindinė žmogaus teisių organizacija. Ją sudaro 47 valstybės narės, 28 iš jų yra Europos Sąjungos šalys narės. Vietos ir regionų valdžių kongresas yra Europos Tarybos institucija, atsakinga už vietos ir regioninę demokratiją 47 valstybėse narėse. Kongresą sudaro dveji rūmai – vietos valdžių rūmai ir regionų rūmai bei trys komitetai. Kongresas vienija 648 renkamus pareigūnus, kurie atstovauja daugiau nei 200 000 vietos ir regionų valdžios institucijoms.

The Congress

Le Congrès

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE